

Кафедра «Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология»**Пәннің жұмыс бағдарламасы (Силлабус)****Білім беру бағдарламасы 6B10106 «Фармация»**

1.	Пәнтуралыжалпымағлұмат		
1.1	Пән коды:DZTQ DMN 4201	1.6	Оқу жылы: 2023-2024
1.2	Пәннің атауы: Дәрілік заттарды тиімді қолдану дәлелді медицина негіздерімен.	1.7	Курс: 4
1.3	Реквизитке дейінгі: фармакология, фармакотерапия, токсикологиялық химия.	1.8	Семестр: 8
1.4	Реквизиттен кейінгі: фармакокинетика, Магистратура фармация мамандығы бойынша.	1.9	Кредиттер саны (ECTS): 5
1.5	Цикл: КП	1.10	Компонент: ТК
2.	Пәнніңсипаттамасы (150 сөзден аспау қажет)		
Дәрілік құралдардың жанама әсерлерінің дамуының болу қаупін болжау, жанама әсерлер пайда болғанда, олардың алдын-алу және түзету әдістері, диагностикалаудың және емдеудің клиникалық хаттамаларын қолдану. Сапалы клиникалық тәжірибенің ережелеріне сай (GCP) жаңа дәрілік құралдарды үйрету. Медициналық құжаттарды Қазақстан Республикасы денсаулық сақтау облысындағы заңнама бойынша білімге сүйеніп жүргізу. Аналогтық алмастырудың формулярлық тізімін, емдеу мекемесінің формулярын өңдеу. Дәрілік құралдардың тағайындалуының әр түрлі емдеу және профилактикалық режимдерінің бағасына фармакоэкономикалық зертеулер жүргізу.			
Жиынтық бағалау түрі			
3.	Жиынтықбағалау түрі		
3.1	✓ Тестілеу	3.5	Курстық
3.2	Жазбаша	3.6	Эссе
3.3	Ауызша	3.7	Жоба
3.4	ОҚТЕ	3.8	Басқа (көрсету)
4.	Пәннің мақсаттары		
әртүрлі ауруларда дәрілерді тиімді пайдаланудың әдістемелерін үйрету.			
5.	Оқытудың соңғы нәтижелері (пәннің ОН)		
1ОН	Білімі мен түсінігі Адам ағзасының патологиялық және физиологиялық параметрлеріне байланысты дәрілік заттарды мөлшерлеудің негізгі принциптері бойынша білімін көрсетеді		
2ОН	Коммуникативтік дағдылар Пациенттің физиологиялық және патологиялық бейінін ескере отырып, дербестендірілген ұтымды фармакотерапия мәселелері бойынша медицина қызметкерлеріне консультациялық көмек көрсетеді		
3ОН	Білім мен түсінікті қолдану Денсаулық сақтау ұйымының дәрілік формулярын әзірлейді		
4ОН	Білім мен түсінікті қолдану Денсаулық сақтау ұйымдарында дәрілік заттардың пайдаланылуына бағалау жүргізеді (ABC,VEN талдаулары, қажеттілікті талдау).		
5ОН	Тұжырымдықалыптастыру Дәлелдерді тұжырымдайды және дәлелді медицина негіздерімен дәрілік заттарды ұтымды пайдалану саласындағы проблемаларды шешеді, дәрілік заттардың ықтимал өзара іс-қимылын бағалайды.		
6ОН	Оқуға қабілеттілік Дәрі-дәрмектер туралы деректерге дәлелді медицина базасында іздеу жасайды және интерпретациялайды		

5.1	ПәнніңОН	Пәндіоқытунәтижелеріменбайланыстыбілім беру бағдарламасыныңоқытунәтижелері				
	1ОН, 2ОН	1ОНДенсаулық сақтау саласындағы қолданыстағы ҚР заңнамаларына және тиісті фармацевтикалық іс-тәжірибелеріне (GCP) сәйкес фармацевтика саласының дамуының қазіргі заманғы үрдісі турлы кәсіби білімін және түсінігін көрсете алады.				
	2 ОН,3ОН	2 ОНДәрілік заттарды және медициналық бұйымдарды сақтау барысында бақылауды жүргізу дағдыларын көрсете алады				
	5 ОН	3ОН Тұрғындарды сапалы, тиімді және қауіпсіз дәрілік заттармен және медициналық бұйымдармен қамтамасыз етуді ұйымдастырады және жүзеге асырады				
	4ОН	9ОН Дәрілік заттарды және медициналық бұйымдарды тиімді қолдану мәселелері бойынша тұрғындарға және мамандарға кенестік көмектер бере алады				
	2 ОН, 3 ОН	11 ОНКәсіби және жеке тұлға ретінде дамуы және кәсіби міндеттерді тиімді атқару үшін қажетті ақпараттарды пайдалана біледі				
6.	Пәнтуралытолықақпарат					
6.1	Өткізуорны (ғимарат, аудитория): Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы, Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы, Аль-Фараби алаңы 1, 4-ші қабат аудитория № 401,402,403. Телефон (АТС) 40-82-06, ішкі 227					
6.2	Сағаттарының саны	Дәріс	Тәжір. сабақ	Зерт.сабақ	БӨЖ	ОБӨЖ
		10	40	-	70	30
7.	Оқытушылар туралы мәліметтер					
№	Т.А.Ж.	Дәрежесі және лауазымы	Электронды қ адресі	Ғылыми қызығушылық тары және т. б..	Жетістіктері	
1	Орманов Н.Ж.	М.ғ.д Кафедра профессоры	ormanov48n@mail.ru	«Әлеуметтік маңызды аурулардың емі және алдын алуы үшін арналған фитопре- параттарды дайындау және енгізу»	ҚР Денсаулық сақтау ісінің озаты. 190 ғылыми жұмыстарының авторы, оқу құралдарының дәрістердің авторы	
2	Токсанбаева Жанат Садебековна	фарм.ғ.к.,қауымдас т.профессор Кафедра меңгерушісі	zhanat_2701@mail.ru	«Фармакогностическое и фитохимическое изучение лекарственных растений флоры Казахстан»	130 ғылыми жұмыстарының авторы, оқу құралдарының дәрістердің авторы	
3	Ибрагимова Айгуль Гаффаровна	доцент м.а, ф.ғ.к.	aygul_ibr@mail.ru	Проблемы рационального использования лекарственных средств: эффективная и безопасная фармакотерапия, фармакоэпидемиологичес- кие, фармакоэкономические, фармакогенетические аспекты. Персонифицированная терапия. Разработка фитопрепаратов и	20-ға жуық ғылыми еңбектері бар, бірнеше оқу құралдардың, әдістемелік нұсқаулардың авторы	

				эффeктивная фитотерапия различных заболеваний»	
4	Абуова Гульнара Турганбаевна	доцент м.а, б.ғ.к.	abuova@mail.ru.	«Фармакоэкономические подходы к оптимизации терапии острых респираторных инфекций в амбулаторных условиях	20-ға жуық ғылыми еңбектері бар, бірнеше оқу құралдардың, әдістемелік нұсқаулардың авторы
5	Корганбаева Зауре Сарыбаевна	доцент м.а, б.ғ.к.	Korganbaeva055@mail.ru	«Қорғасынмен уыттану кезінде қан және бауырдың зақымдануына мия тамырынан алынған фитопрепараттардың протекторлық әсерін негіздеу».	20-ға жуық ғылыми еңбектері бар, бірнеше оқу құралдардың, әдістемелік нұсқаулардың авторы
6	Сырманова Нұргүл Рахмановна	аға оқытушы, мед.ғыл. магистрі	n_rakchman@mail.ru	«Таспа туысы өсімдіктерінен бөлініп алынған экстракттардың спецификалық белсенділіктерін зерттеу»	20-ға жуық ғылыми еңбектері бар, бірнеше оқу құралдардың, әдістемелік нұсқаулардың авторы

8. Тақырыптық жоспар

Апт а/ күн	Тақырып атауы	Пәннің қысқаша мазмұны	Пәннің ОН	Сағат саны	Оқыту технологиясы-ның формасы / әдістері	Бағалау әдістері/ формалары
1	Дәріс. Тиімді фармакотерапияның негізгі мәселелері	Дәрілерді тағайындаудың ұстанымдарын (бағыт) жолға қойып отыратын мемлекеттік ведомство-аралық орган болуы. Клиникалық жетекшілікті пайдалану. Ең жақсы емдеудің қалып үлгілері (стандарттары) негізінде құрылған қажет дәрілердің тізімін қолдану.	ОН 1,2,5	1	Шолу	Кері байланыс Feedback

Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы

044-41/16

Пәннің жұмыс бағдарламасы (Силлабус) «Дәрілік заттарды тиімді қолдану» білім беру бағдарламасы

26беттің 4
беті

Региондар мен ауруханалардағы дәрілік және терапевтикалық комитеттердің эффективті жұмысы және ұйымдастыруы. Жоғарғы оқу орындарында студенттерге фармакотерапия пәнін мәселелік бағыттық әдіспен оқыту. Дипломнан кейінгі медициналық білім - медициналық қызметкерлерді лицензия-лау/ аттестациялау үшін негізгі талаптар. Дәрілерді пайдалануды бақылауда қайтымды байланысты қамтамасыз ету, аудит және жүргізу. Дәрілер туралы тәуелсіз ақпарат. Халықты дәрілер туралы толық, ақиқат ақпаратпен қамту және оқыту. Жеке бас қаржылық – қызығушылықтың орын алуына жол бермеу. Дәрілерді пайдаланудың дәлдігін реттеу. Мемлекет тарапынан дәрілерге қол жеткізуді қамтамасыз ететін қаржыландыру, медициналық персоналды дайындау және оның эффективті

		жұмысын қамтамасыз ету.				
	Тәжірибелік сабақ. Ауру тарихындағы тағайындалған дәрілерді негіздеу.	Фармакокинетиканың және фармакодинамиканың әсер ету механизмінің және дозалау режимінің ерекшеліктері. Дәрілерді тағайындаудың критерилері. Дозалау режимін таңдау. Жасқа байланысты және жынысына байланысты факторлар. Қолданылған дәрілердің клиникалық эффективтілігі мен қауіпсіздігіне әсер ететін ілеспе аурулар және физиологиялық жағдайы. “Дәрілік анамнез” түсінігі. Медицинадағы және фармациядағы этика мендеонтология. Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрінің 2015 жылғы 29 қыркүйектегі № 761 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрінің 2016 жылғы 1 шілдедегі № 389 бұйрығы	ОН 1, 3, 4	3	Кіші топтарда жұмыс	Ауызша сұрау, ситуациялық есептерді шешу
	ОБӨЖ. 1. Кардиологияда	1. Гликозидтік және бейгликозидтік инотропты	ОН 1, 3, 6	8	Презентация қорғау	Презентация

	қолданылатын дәрілерді тиімді пайдалану. Кардиотоникалық, антиаритмиялық, антиангиналдық, мүшелер мен ұлпалардың қан айналымын жақсартатын дәрілерді қолдану тәсілі. 2. Кардиологияда қолданылатын дәрілерді тиімді пайдалану. Гипотензивтік, гиполипидемиялық дәрілерді, қанның реологиялық қасиеттеріне әсер ететін дәрілерді қолдану тәсілі.	дәрілердің фармакодинамикасының және фармакокинетикасының ерекшеліктері. Жүрек гликозидтерінің гемодинамикаға әсері. Жүрек гликозидтерін тағайындауындағы қарсы көрсеткіштері. Жүрек гликозидтерімен улану, емі. Жүрек гликозидтерінің басқа топ препараттары-мен өзара әсерлесуі. Антиаритмиялық құрал-дардың фармакокинетикалық және фармакодинамикалық ерекшеліктері. Антиаритмиялық дәрілерді дозалау режимі. Антиаритмиялық құралдардың қиыстырылып тағайындалуы. Аритмия еміне жалпы көзқарас. Жүрек жетімсіздігінің негізгі клиникалық байқалулары. Жүректің ишемия ауруының жіктелуі. Этиологиясы. Стенокардия, миокард инфарктысы. Клиникасы, ағымы, аспапты диагностикалық әдістері. Жүректің ишемия ауруының				
--	---	--	--	--	--	--

Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы

044-41/16

Пәннің жұмыс бағдарламасы (Силлабус) «Дәрілік заттарды тиімді қолдану» білім беру бағдарламасы

26беттің 7
беті

фармакотерапиясын
ың принциптері.
Анти-ангиналдық
дәрілер: нитраттар,
бета-адрено-
блокаторлар,
кальций
антагонистері, тәж
белсенді
препараттар т.б.
2. Гипертониялық
ауру,
симптоматикалық
гипертония.
Этиология.
Симптомдар,
ағымы.
АГ,
фармакотерапия
принциптері.
Антигипертензивті
дәрілер.
Гипертониялық
криздің
фармакотерапиясы.
Әсер ету механизмі.
Көрсеткіштері.
Симптоматикалық
гипертониямен қарт
жастағы
фармакотера-
пияның
ерекшеліктері.
Тромбқа қарсы
дәрілер.
Антиагреганттар.
Әсер ету механизмі.
Фармакодинамикас
ы.
Фармакокинетикас
ы. Қолдану көрсет-
кіштері. Қолдануға
қарама қарсы
көрсеткіштері.
Антикоагулянттар.
Антифибринолитик
алық дәрілер. Әсер
ету механизмі.
Фармакодинамиакс
ы мен
фармакокинетикасы
ның ерекшеліктері.

		Басқа дәрілермен әсерлесуі. Жергілікті гемостатиктер. Қолдану ерекшеліктері. Фибринолиздің ингибиторлары. Әсер ету механизмі. Атеросклероз. Заманауи дәрілік препараттар-липидтік алмасуды түзетуде қолданылуы. Гиполипидемиялық дәрілердің салыстырмалы сипаттамасы. Атеросклерозға қарсы емді сәйкестейіндіктеу тағайындауға мүмкіндік беретін клиника-жабдықтық және биохимиялық зерттеулердің әдістері. Гиперлипидемияның түрлері. Гиперлипидемияның түрлеріне байланысты гиполипидемиялық				
2	Дәріс. Дәлелді медицина негіздері. Дәрілік заттардың айғақты базасы	Дәлелді медицина негіздері. Дәрілік заттардың айғақты базасы. Дәлелді медицина - пациенттің белгілі бір емін таңдау үшін үздік клиникалық сынақтардың нәтижелерін қолдану Қазіргі фармацевтикалық нарықтағы көптеген дәрілер белгілі бір ауруға және тіпті нақты науқасқа оңтайлы	ОН 1,2,5	1	Шолу	Кері байланыс сұрақтары

		препаратты таңдау мәселесін тудырады.				
	Тәжірибелік сабақ. Дәрілік заттарды клиникалық зерттеу	Дәрілік заттарды клиникалық зерттеу түрлері. Дәрілік заттарды клиникалық зерттеудегі этикалық қағидалар.	ОН 1, 4, 6	3	Кіші топтарда жұмыс	
	ОБӨЖ. Шұғыл жағдайларда дәрілік заттарды тиімді пайдалану	Шұғыл жағдайларды емдеудің жалпы талаптары. Шұғыл жағдайларды емдеу. Емдеудің тиімділігін бақылау. Науқастарды емдеуде кезеңділікті сақтау. Науқастың жағдайын бағалау	ОН 1,3,4	5	Презентация қорғау	Презентация
3	Тәжірибелік сабақ. Дәрілердің әсерін болжаудың жалпы ұстанымдары.	Фармакодинамиканың клиникалық аспектілері. Фармакокинетиканың клиникалық аспектілері. Терапевттік эффектінің басталуы. Терапевттік эффектінің максимумы Препаратты доғару мүмкіндігінің критерилері Болуы мүмкін жанама әсерлерді болжау әдістері Болуы мүмкін дәрілердің өзара әсерлесуінің болжау әдістері.	ОН 1, 4, 6	2	Кіші топтарда жұмыс	Ауызша сұрау, Ситуациялық есепті шешу.

	ОБӨЖ. Тыныс алу мүшелерінің ауруларында дәрілерді тиімді пайдалану. Тынысты қуаттандыратын, жөтелге қарсы, қақырық айдайтын дәрілерді қолдану тәсілі.	Тыныс алу жүйесі және оның функциясының бұзылуы. Жедел респираторлық вирустық инфекциялар, тұмау. Этиологиясы. Клиникасы, ағымы. Фармакотерапиясының ұстанымдары. Бронхиттер, пневмониялар. Этиологиясы. Клиникасы, ағымы. Емдеудің жалпы ұстанымдары.	ОН 1,3,4	5	Презентация қорғау	Презентация
4	Дәріс. Арнайы интернет-ресурстарда медициналық ақпаратты және денсаулық туралы ақпаратты іздеу	Ақпаратты іздеу мәселесі тек Қазақстан Республикасында ғана емес, бүкіл әлемде «ақпараттық қоғам» ғылыми зерттеушісінің қызметіне қатысты. Осылайша, медициналық ақпарат көздеріндегі ақпараттық іздеу дағдыларын меңгеру, іздеу нәтижелерін дұрыс бағалау мүмкіндігі клиникалық фармакологтарға, медициналық ұйымдардың формулярлық комиссия мүшелеріне, сарапшыларға ғана емес, тәжірибелі дәрігерге де қатысты.	ОН 1,2,5	1	Шолу	Кері байланыс сұрақтары
	Тәжірибелік сабақ. Мөлшерлеудің режимін	Дозаның түрлері. «Терапевтік әсерінің кеңдігі» түсінігі. Дозадан	ОН 1, 4, 6	3	Кіші топтарда жұмыс	Ауызша сұрау, Ситуациялық есепты шешу.

	таңдаудың жалпы кадамдары.	әсердің тәуелділігі. «Терапевтік концентрация» түсінігі. Дозалауда номограммаларды қолдану. Балалар үшін дәрі-лердің дозасын есептеуге арналған эмпирикалық формулалар. Препаратты қолдану жиілігі. Препаратты қабылдау уақыты.				
	ОБӨЖ. Тыныс алу мүшелерінің ауруларында дәрілерді тиімді пайдалану. Бронхоспазмда қолданылатын дәрілерді пайдалану тәсілі.	Бронх демікпесі (инфекциялық - аллергиялық, атониялық). Этиологиясы, симптомы. Ағымы. Фармакотерапия принциптері. Бронх обструкциясында қолданылатын дәрілердің клиникалық фармакологиясы. Бронхолитикалық препараттар. Фармакодинамикасы және фармакокинетикасы. Енгізу жол-дары, таралуы, шығарылуы. Әсерінің ұзақтығы. Жүрек-қантамыр жүйесі тарапынан ілеспелі патология кезінде дәрілерді тағайындау ерекшеліктері. Қолдану көрсеткіштері: созылмалы обструктивті бронхиттер, бронх демікпесі, бронхообструктивті синдроммен асқынған	ОН 1,3,4	5	Презентация корғау	Презентация

		пневмониялар. Эффективтілігін бақылау әдістері. Басқа дәрілермен әсерлесуі. Клиникалық көріністері. Емдеуі және алдын-алуы.				
5	Дәріс. «Өмір сапасы» түсінігі. Өмір сапасын анықтайтын негізгі факторлар	“Өмір сапасы” түсінігі. Өмір сапасын анықтайтын негізгі факторлар.	ОН 1, 3, 4	1	Шолу	Кері байланыс сұрақтары
	Тәжірибелік сабақ. Дәрілердің жанама әсерлерін болжау-дың және олардың пайда болуының механизмдері. Науқаста пайда бол-ған жанама әсерлер-дің клиникалық түрлері.	Өрістеуі мүмкін жанама әсерлерді болжамдау әдістері. Дәрілердің жанама әсерлерін анықтау әдістері. Жанама әсерлердің алдын-алу әдістері. Жанама әсерді түзету әдістері. Науқастағы жанама әсерлердің клиника-лық түрлері: фармакодинами- калық, уытты, аллергиялық, көрінісінің ауырлығына байланысты, мүшелер мен жүйелерді зақымдау сипатына байланысты.	ОН 1, 4, 6	3	Кіші топтарда жұмыс,	Ауызша сұрау, Ситуациялық есепты шешу.
	ОБӨЖ. 1. Ревматикалық ауруларында қолданылатын дәрілерді тиімді пайдалану. Қабынуға қарсы дәрілерді тиімді пайдалану. 2. Терапиядағы ауырсынуларда дәрілік заттарды тиімді	1. Ревматоидты артрит. Этиологиясы, патогенезі. Фармакотерапияны ң ұстанымдары. Қабынуға қарсы дәрілер. Базисті терапия үшін қолданы-латын препараттар және цитостатик – иммуно-	ОН 1,3,4	8	Презентация корғау	Презентация

	пайдалану. Анальгетиктерді қолдану тактикасы	депрессанттар. Деформациялаушы остеоартроз. Остеоартроздың клиникалық түрлері. Деформациялаушы остеоартроздың фармакотерапиясын ың ұстанымдары. Базистік терапия үшін, ауырсыну синдромын жою үшін қолданылатын дәрілер. Буын шеміршегінің метаболизмін жақсартатын дәрілер (румалон, мукартрин). 2. Ауырсынуларды медикаментозды емдеудің жалпы қағидалары. Жедел және созылмалы ауырсынуларда анальгетикалық дәрілік заттарды қолдану қағидалары. Емдеу әдісінің артықшылықтары мен қарсы көрсетілімдері. Опиоидты емес анальгетиктер. Опиоидты анальгетиктер. Қиыстырылған анальгетиктер.				
6	Тәжірибелік сабақ. Дәрілердің жанама әсерлерін бақылау және тіркеу әдістері	Дәрілердің жанама әсерлерін ерте анықтау мақсатында дәрінің әсеріне бақылау жүргізу алгоритмін құру. Дәрілердің жанама әсерлерінің тіркеу жүйесі. Бақылау әдістері:	ОН 1, 4, 6	2	Кіші топтарда жұмыс	Ауызша сұрау, Ситуациялық есепті шешу.

		эпизодтық, ерікті ұйымдық хабарлау. Ретроспективті және проспективті зерттеу әдістері, популяциялық санақ. Тіркеудің барлық көздерінен алынған ақпаратты жалпылау.				
	ОБӨЖ. Ревматикалық ауруларында қолданылатын дәрілерді тиімді пайдалану. Иммунитет үрдістерін түзететін дәрілер.	Иммунотропты дәрілер. Қолдану көрсеткіштері. Эффективтілігін бақылау әдістері. Басқа дәрілермен әсерлесуі. Жанама әсерлер. Клиникалық көрснісі, емі және алдын- алуы. Иммунодепрессант тар. Жіктелуі. Әсер ету механизмі. Салыстырмалы сипаттамасы. Иммунодепрессант тар-цитостатиктер. Азатиоприн, циклопарин және глюкокортикоидтар дың әсерінің ерекшеліктері. Қолдану көрсеткіштері. Иммунодепрессивті емнің асқынулары (алғашқы және кейінгі). Қабынуға қарсы және иммунотропты дәрілерді қиыстырып тағайындау. Тиімді әсерлесуі, қолдану көрсеткіштері.	ОН 1,3,4	5	Презентация корғау	Презентация
7	Дәріс. Фармакогенетик аның және хронотерапияны ң негізгі ұстанымдары	Дәрілердің метаболизміндегі айырмашылықтард ың негізінде фармакогенетикалы қ заңдылықтарды	ОН 1, 2, 4	1	Шолу	Кері байланыс сұрақтары

		түсіну; Нысана – мүшелердің, жасушалардың немесе рецепторлардың айырмашылық- тарына қарай, олардың дәрілерге серпілістерінің түрлі болуы жайлы түсінік.				
	Тәжірибелік сабақ. Дәрілердің бір- бірімен әсерлесуінің сипаты мен клини-калық көріністері	Фармакокинетикал ық әсерлесу. Фармакодинамикал ық әсерлесу. Физиологиялық әсерлесу. Әсерлесудің күшін төмендету немесе жоғарылату тәсілдері. Дәрілердің өзара әсерлесуінің көріністерінің клиникалық сипаттамасы.	ОН 1, 4, 6	3	Кіші топтарда жұмыс	Ауызша сұрау, Ситуациялық есепты шешу.
	Аралық бақылау № 1	Өтілген тақырыптар бойынша қорытынды	ОН 1, 2, 3, 6	2	Тестілеу	тест тапсырмаларын орындау
8	Дәріс. Фармакоэкономи ка негіздері және фармакоэпидеми ология. Фармакоэкономи ка және денсаулық сақтаудағы бағалау технологиясы	Фармакоэкономика клиникалық фармакологияның бір бөлігі болып табылады, ол емдеу құнын және оның әсері арасындағы байланысты анықтайды, яғни. нақты клиникалық тәжірибеде дәрі- дәрмектерді пайдаланудың экономикалық талдауымен айналысады. Фармакоэпидемиол огия - бұл халықтың үлкен тобына есірткінің қолданылуы мен	ОН 1, 3, 4	1	Шолу	Кері байланыс сұрақтары

		әрекеттерін зерттеу бойынша синтетикалық білім саласы.				
Тәжірибелік сабақ. Дәрілерді тиімді қиыстырудың ұстанымдары	Дәрілердің тиімді әсерлесуіне ықпал етуші қасиеттерін ескеру. Сіңірілудің күшеюі. Әсерінің потенцирленуі. Әсерінің синергизмі. Дәрілерді қабылдаудың режимін ескеру.	ОН 1, 4, 6	3	Кіші топтарда жұмыс	Ауызша сұрау, Ситуациялық есепты шешу.	
ОБӨЖ. Ас қорыту жолдарының ауруларында қолданылатын дәрілерді тиімді пайдалану. Асқазан бездерінің сөлденісін төмендететін дәрілерді қолдану тәсілі. Өт айдайтын, іш жүргізетін дәрілерді қолдану тәсілі.	Асқазан мен ұлтабар аурулары. Жаралы емес диспепсия. Созылмалы гастрит. Созылмалы дуоденит. Этиологиясы. Клиникасы, ағымы, асқынуы. Фармакотерапияның жалпы принциптері. Антацидті, бырыстырғыш және қаптағыш дәрілер, цитопротекторлар, протонды помпа ингибиторлері, дофаминді рецепторлардың блокаторлары және асқазан ішек тонусымен перистальтикасын қалыпқа әкелетін препараттар. Фармакокинетикасы, көсеткіштері. Панкреатиттер. Этиологиясы. Клиникасы, ағымы. Фармакотерапия принциптері. Эффе́ктивтілігін бақылау әдістері.	ОН 1,3,4	5	Презентация қорғау	Презентация	

Басқа дәрілермен әсерлесуі. Жанама әсерлер.

Клиникалық көрінісі, емі және алдын-алуы.

Бауыр және өт шығару жолдарының аурулары. Гепатит, бауыр циррозы, өт шығару жолдарының дискинезиясы, созылмалы калькулезды және калькулезды емес холециститтер.

Этиологиясы.

Негізгі симптомдары мен синдромдары.

Фармакотерапияның жалпы принциптері.

Гепатотропты дәрілер.

Дезинтоксикациялық терапиядағы дәрілер. Вирусқа қарсы дәрілер.

Холеретиктер, холекинетиктер, холеспазмолитиктер, холелитолитиктер.

Іш қатулар.

Тітіркенген ішек синдромы.

Анықтамасы. Тоқ ішектің біріншілік және екіншілік моторлы бұзылыстары.

Емдеу принциптері.

Іш айдайтын дәрілер, ферменттер миогенді спазмолитиктер, селективті M1-холиноблокаторлар,

		перистальтиканы реттейтін препараттар. Әсер ету механизмі. Фармакодинамикасы және фармакокинетикасы.				
9	Тәжірибелік сабақ. Персоналды емдеу	Персоналды емдеуде дәрілердің өзара әсерлесуі.	ОН 1, 4, 6	2	Кіші топтарда жұмыс	Ауызша сұрау, Ситуациялық есепті шешу.
	ОБӨЖ. Бүйрек және несеп шығару жолдарының ауруларында қолданылатын дәрілерді тиімді пайдалану. Бүйрек, жүрек ауруларында және өкпе-жүрек жетімсіздігінде, эндокриндік жүйе ауруларында және басқа мүшелер мен жүйелер ауруларында диуретиктерді қолдану тәсілі.	Гломерулонефрит. Этиологиясы. Симптом-дары мен синдромдары. Гломерулонефрит фармакотерапиясының жалпы принциптері. Қолданатын дәрілер: глюкокортикоидтар, антиагреганттар, антикоагулянттар, бейстероидты қабынуға қарсы дәрілер. Симптоматикалық терапиядағы дәрілер: антигипертензивті, диуретикалық және басқа препараттар. Пиелонефрит. Этиологиясы. Симптомдары мен синдромдары. Фармакотерапиясының жалпы принциптері. Антибактериалды дәрілер, фитопрепараттар.	ОН 1,3,4	5	Презентация қорғау	Презентация

		Симптоматикалық терапиядағы дәрілер – диуретиктер, гипотензивті дәрілер және жалпы қуаттандырғыш терапиядағы дәрілер. Несеп тас ауруы. Этиологиясы. Симптоматикасы. Диагностикалау әдістері. Фармакотерапиясының принциптері. Бүйрек шаншымасын басуға арналған дәрілер. Тасты ерітуге және олардың түзілуін алдын - алатын дәрілер. Антибактериалды дәрілер. Цистит. Этиологиясы, патогенезі. Симптоматикасы. Фармакотерапиясы. Антибактериалды терапиядағы дәрілер, дизуриялық жағдайларды жою, ауырсынуды жою. Эффективтілігін бақылау әдістері. Басқа дәрілермен әсерлесуі. Жанама әсерлер. Клиникалық көрінісі, емі және алдын-алуы.				
10	Дәріс. Медициналық мекемелердің жұмысында дәрілік формулярдың маңызы	Дәрілермен қамтамасыз етудің приоритеттері. Дәрілік формуляр құрудың критерийлері.	ОН 1, 3, 4	1	Шолу	Кері байланыс сұрақтары

	Тәжірибелік сабақ. Дәрілік формулярды құру критериилері	Медициналық мекемелердің жұмысындағы дәрілік формулярдың маңызы. Дәрілік формуляр құрудың критериилері. Дәрілік формулярды толтыруды бақылау. Дәрілік формулярды құрудың мақсаты. ҚР-ғы формулярлық жүйені реттейтін қалыптық құжаттар. Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрінің 2016 жылғы 15 шілдедегі № 662 бұйрығы.	ОН 1, 4, 6	3	Кіші топтарда жұмыс	Ауызша сұрау, Ситуациялық есепті шешу.
	ОБӨЖ. Қан жасау жүйесінің ауруларында қолданатын дәрілерді тиімді пайдалану. Анемияны емдеуде дәрілерді пайдаланудың тиімді тәсілі.	Темір жетіспейтін анемияда қолданылатын темір препараттарының жіктелуін және препараттарды атаңыз. Темір препараттарының фармакодинамикасы және фармакокинетикасының ерекшеліктері. Тамыр өткізгіштігінің төмендететін дәрілер. Эффективтілігін бақылау әдістері. Басқа дәрілермен әсерлесуі. Жанама әсерлер. Клиникалық	ОН 1, 4, 5	5	Презентация қорғау	Презентация

		көрінісі, емі және алдын- алуы.				
11	Дәріс. Фармакобақылау жүйесі	Фармакобақылау - бұл жанама әсерлерді және / немесе дәрілік заттарды қолданумен байланысты кез-келген басқа ықтимал проблемаларды анықтау, бағалау, түсіну және алдын-алу бойынша қызмет.	ОН 1, 3, 4	1	Шолу	Кері байланыс сұрақтары
	Тәжірибелік сабақ. Қазіргі заманғы фармацевтикалық өнеркәсіпті дамытудың негізгі бағыттары	Қазіргі заманғы фармацевтикалық өнеркәсіпті дамытудың негізгі бағыттары. Фармацевтикалық нарықты жетілдірудің негізгі бағыттары.	ОН 1, 4, 6	3	Кіші топтарда жұмыс	Ауызша сұрау, Ситуациялық есепті шешу.
	ОБӨЖ. 1. Эндокринді ауруларда дәрілерді қолданудың тиімді жолы 2. Қант диабетінің түрлі нұсқаларында гипогликемиялық дәрілерді қолдану тәсілі.	1. Эндокриндік жүйе аурулары. Қалқанша безінің аурулары (гипо-және гиперфункциясы). Этиологиясы. Зат алмасудың бұзылуы. Клиникасы, ағымы. Фармакотерапияның ұстанымдары. Эффе́ктивтілігін бақылау әдістері. Басқа дәрілермен әсерлесуі. Жанама әсерлер. Клиникалық көрінісі, емі және алдын-алуы. 2. Қант диабеті. Этиологиясы. Зат алмасудың бұзылуы. Клиникасы, ағымы. Фармакотерапия	ОН 1,3,4	10	Презентация қорғау	Презентация

		ұстанымдары. Гипогликемиялық препараттарды тиімді пайдалану: инсулин препараттары және синтетикалық диабетке қарсы дәрілер. Қалқанша безінің аурулары (гипо- және гиперфункциясы). Этиологиясы. Зат алмасудың бұзылуы. Клиникасы, ағымы. Фармакотерапиясы ның ұстанымдары. Эффективтілігін бақылау әдістері. Басқа дәрілермен әсерлесуі. Жанама әсерлер. Клиникалық көрінісі, емі және алдын-алуы.				
12	Тәжірибелік сабақ. Медициналық мекемелерде клиникалық фармакологияны ң ақпараттық қызметін құру ұстанымдары. Дәрілерді тиімді пайдаланудың сұрақтары бойынша медициналық мекемелердің дәрігерлерін оқытудың ұстанымдары.	Медициналық мекемеде клиникалық фармакологияның ақпараттық қызметін құру ұстанымдары. Компьютерлік бағдарламалар, ақпараттық жүйелермен байланыс. Дәрілерді пайдалану бойынша емдеу мекемесінің жеке мұрағатын ұйымдастыру. Ғылыми- практикалық конференциялар өткізу. Клиникалық фармакология бойынша	ОН 1, 4, 6	2	Кіші топтарда жұмыс	Ауызша сұрау, Ситуациялық есепті шешу.

		семинарлар өткізу. Талдаулар және басқа да оқытудың түрлерін өткізу.				
	ОБӨЖ. Антибактериалд ы дәрілерді тиімді пайдалану. Тиімді химиотерапияны ң ұстанымдары.	Антибактериалды антибиотиктер. Антибиоздың биологиялық маңызы (Л.Пастер, И.И.Мечников). Антибиотиктердің әсерінің негізгі механизмі, жіктелу ұстанымдары. Резервтік және негізгі антибиотиктер туралы түсінік. Препараттардың сипаттамасы. Антибиотикотерапи я туралы түсінік. Оған қойылатын талаптар. Антибиотиктердің әсерінің негізгі механизмі, жіктелу ұстанымдары. Эффективтілігін бақылау әдістері. Басқа дәрілермен әсерлесуі. Жанамәсерлер. Клиникалық көрінісі, емі және алдын-алуы.	ОН 1,3,4	5	Презентация корғау	Презентация
13	Дәріс. Емдеу мекемелерін фармацевтикалы қ қамтамасыз етуді жақсарту үшін фармацевтикалы қ экономика сұрақтарының маңызы. Құқықтық сұрақтар.	“Фармакоэкономика” түсінігіне анықтама. Дәрілерді тиімді пайдаланудағы фармакоэкономика лық зерттеулердің маңызы	ОН 1, 3, 4	1	Шолу	Кері байланыс Сұрақтары
	Тәжірибелік сабақ.	Дәрілік заттардың ана-плацента-ұрық	ОН 1, 4, 6	3	Кіші топтарда	Ауызша сұрау, Ситуациялық есепті

Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы

044-41/16

Пәннің жұмыс бағдарламасы (Силлабус) «Дәрілік заттарды тиімді қолдану» білім беру бағдарламасы

26беттің 24
беті

Дәрілік заттар және ана-плацента-ұрық жүйесі	жүйесіне ісері. Дәрілерді тиімді пайдалану. Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрінің 2016 жылғы 27 сәуірдегі № 761 бұйрығының клиникалық хаттамасы			жұмыс	шешу.
ОБӨЖ. Вирусқа қарсы, саңырауқұлаққа қарсы дәрілерді тиімді пайдалану. Құрттарға қарсы, қарапайымдыларға қарсы дәрілерді тиімді пайдалану.	Саңырауқұлақтарға қарсы дәрілер. Әсер ету механизмі. Әсерінің спектрі және қолдану көрсеткіштері бойынша айырмашылықтары. Жүйелі және дерматомикоздарда қолданатын дәрілер. Кандидомикоздарда және дерматомикоздарда қолданатын дәрілер. Саңырауқұлақ тудырған ауруларды емдеуде иод препараттарын қолдану. Вирустарға қарсы дәрілер-дің әсер ету механизмі. Жалпы сипаттамасы. Әсер ету механизмі. Интерферондардың биологиялық маңызы және қолданылуы. Интерфероногендер (полудан). ЖИТС (СПИД) емдеуінде қолданылатын дәрілер (азидотимидин). Жанама әсерлері.	ОН 1, 2, 5	5	Презентация корғау	Презентация

		Эффективтілігін бақылау әдістері. Басқа дәрілермен әсерлесуі. Жанама әсерлер. Клиникалық көрінісі, емі және алдын-алуы.				
14	Дәріс. Терапиялық қауіп-қатер тобындағы науқастарға дәрілік заттардың тиімді пайдалануы	Дәрілік терапияның сапасы мен тиімділігін арттыру мәселесі өзекті болып қала береді. Созылмалы физикалық ауруларды емдеуде препараттардың комбинацияларын пайдалану жиілігінің көбеюіне байланысты клиникалық маңызды өзара әрекеттестікті бағалау аса қажет. Бұл үрдіс халықтың қартаюымен және әртүрлі денсаулық ақауларының кең ауқымын емдеу үшін клиникалық препараттарды енгізумен байланысты болуы мүмкін.	ОН 1, 3, 4	1	Шолу	Кері байланыс Сұрақтары
	Тәжірибелік сабақ. Фармакоэкономика. Фармакоэкономика-лық зерттеулердің әдістері.	Денсаулық сақтаудың экономикасы. Фармакоэкономика. Фармакотерапевтикалық әсер етуді экономикалық бағалау. Экономикалық бағалау. Екі немесе бірнеше альтернатив-тердің салыстырмалы талдауы (олардың бағасы мен нәтижелері). Аурудың бағасын	ОН 1, 4, 6	3	Кіші топтарда жұмыс	Ауызша сұрау, Ситуациялық есепті шешу.

		зерттеу. Белгілі-бір ауру үшін жұмсалған тікелей және қосымша шығындар-дың қатынасын сипаттау зерттеуі. Компаратор. Сынақтың нәтижелерімен салыстыруға арналған үлгі қалыптық немесе жалпыға бірдей терапевтикалық әрекеттер (клиникалық бағдарлама, емдеу әдісі немесе дәрілік құрал) немесе басқа медициналық әрекеттерді қолдану. Ең төмен бағаны анықтау. Баға/ нәтиже (пайдасы) талдауы. Орташа бағасы. Тікелей медициналық емес шығындар. Өскен бағасы. Қосымша шығындар. Материалдық емес активтер. Шектік баға. <i>Концепциялар және әдістер.</i> Баға /эффektivтілік. Шектелген ресурстарды оңтайлы қолдану. Шешуді талдау. Түсінбеушілік жағдайында дәл сандық есеппен шешім қабылдау.				
	ОБӨЖ. Онкологияда дәрілік заттарды тиімді пайдалану	Онкология жайлы түсінік. Ісіктің пайда болу себептері. Қауіп-көтер ықпалы.	ОН 1,3,4	9	Презентация қорғау	Презентация

		Алғашқы нышандары және жалпы белгілері. Онкологиялық аурулардың түрлері. Диагностика және емдеу әдістері. Профилактикалық құралдар. Эффективтілігін бақылау әдістері. Басқа дәрілермен әсерлесуі. Жанама әсерлер. Клиникалық көрінісі, емі және алдын-алуы.				
15	Тәжірибелік сабақ. Фармакотерапия ның ұтымдылығын сараптау	Фармакотерапияны ң ұтымдылығын сараптау және бағалау.	ОН 1,3,2	3	Кіші топтарда жұмыс	Ауызша сұрау, Ситуациялық есепты шешу.
	Аралық бақылау №2	Өтілген тақырыптар бойынша қорытынды	ОН 1,2,3, 6	2	Тестілеу	тест тапсырмаларын орындау
	Сағат саны			135		
	Аралық аттестацияға дайындық және жүргізу			15		
	Пәннің жалпы сағат саны			150		
9.	Оқыту және сабақ беру әдістері					
9.1	Дәріс	Дәрістер: шолу, аудиториямен кері байланыс сұрақтары. "Тапсырма" модуліне енгізілген дәріс материалдары, кері байланыс сұрақтары; дәріс (ZOOM, WEBEX MEET платформасындағы), блиц-сұрақ түріндегі аудиториямен кері байланыс.				
9.2	Тәжірибелік сабақ	Кіші топтарда жұмыс of-line режимінде тақырып бойынша "Тапсырма"модулінде берілген тапсырманы орындауды бағалау және on-line режимінде жеке немесе "Тапсырма"модуліндегі чатта немесе т.б. (Zoom, Webex) сұрақтарды талқылау.				
9.3	БӨЖ/ОБӨЖ	Презентация қорғау тапсыру кестесіне сай; Қашықтықтан оқыту жағдайында тапсырмалар БӨЖ тақырыбы бойынша "тапсырма"модулінде БӨЖ тапсыру кестесіне сай көрсетілген мерзімде орындалады, қосымша оқытушы әр түрлі ақпараттық платформаларды және әлеуметтік желілер (Wathsapp, Zoom, Webex, Skype, т.б. топтық қоңырау) көмегімен, он-лайн талқылау пайдаланылады.				
9.4	Аралық бақылау	Аралық бақылау: тестілеу;				

қашықтықтан оқыту жағдайында ақпараттық платформаларды (Zoom, Webex, Skype, т. б.) пайдалана отырып, онлайн режимінде аудио-және бейне-бақылауды қолдану арқылы тестілеу, онлайн байланыс режимінде ауызша сұрау.

10.1 Пәннің оқыту нәтижелерін бағалау критерийлері

ОН №	Оқыту Нәтижелері	Қанағаттанарлықсыз	Қанағаттанарлық	Жақсы	Өте жақсы
ОН1	Адам ағзасының патологиялық және физиологиялық көрсеткіштеріне байланысты дәрілік заттарды мөлшерлеудің негізгі принциптері туралы білімін көрсетеді.	Физиологиялық жағдайына байланысты дәрілік заттарды мөлшерлеудің негізгі принциптерін білмейді	Адам ағзасының физиологиялық көрсеткіштеріне байланысты дәрілік заттарды мөлшерлеудің негізгі принциптері туралы білімін көрсетеді.	1. Адам ағзасының физиологиялық және патологиялық көрсеткіштерін біледі. 2. Аурулардың фармакотерапиясында дәрілік заттарды мөлшерлеудің негізгі принциптері туралы білімін көрсетеді.	1. Қолдану көрсеткіштеріне, қарсы көрсеткіштеріне және жанама әсерлеріне сәйкес әртүрлі фармакологиялық топтардан дәрілік заттарды таңдауда білімін көрсетеді. 2. Дәрілік заттардың жағымсыз әсерін таниды, Дәрілік заттардың уытты әсер ету мүмкіндігін бағалайды.
ОН2	Мәселелер бойынша денсаулық сақтау мамандарына кеңес беруде білімін көрсетеді	Балалар мен ересектердегі ішкі аурулардың негізгі белгілері мен синдромдарын емдеуде дәрілік заттарды таңдауда білімі жоқ. Балалар мен ересектердегі ішкі аурулардың негізгі белгілері мен синдромдарын емдеуде дәрілік заттарды таңдауда білімін көрсетеді.	Балалар мен ересектердегі ішкі аурулардың негізгі белгілері мен синдромдарын емдеуде дәрілік заттарды таңдауда білімін көрсетеді.	1. Клиникалық ойлауды қолданады, ішкі аурулардың негізгі синдромдары мен белгілері бар ересектер мен балаларда дәрілік заттарды таңдауда білімін көрсетеді. 2. Дәрілік заттардың қажетсіз жанама әсерлері мен қарсы көрсеткіштерін түсіндіреді.	Дәрілік заттар мен медициналық мақсаттағы бұйымдарды ұтымды пайдалану бойынша халыққа және мамандарға кеңес беруде білімін көрсетеді.
ОН3	Аналогты алмастырудың	Дәрілік формуляр туралы	Дәрілік формуляр мен Формулярлық	1. Медициналық ұйымдағы дәрілік	1. Медициналық ұйымдарда дәрілік заттарды қолдануды оңтайландыру, дәрілік

	формулярл ық тізбесін, медицинал ық мекеменің формуляр ын әзірлеу бойынша білімін көрсетеді.	ақпараты жоқ.	комиссияның мақсаттары туралы білімін көрсетеді.	формулярдың негізгі мақсаттары мен міндеттерін біледі. 2. Денсаулық сақтау ұйымының дәрілік формулярын жасау бойынша білімін көрсетеді	формуляр жасау бойынша білімін көрсетеді.
ОН4	Денсаулық сақтау ұйымында дәрілік заттарды қолдануды бағалау бойынша білімін көрсетеді (ABC, VEN талдаулар ы, қажеттілік терді талдау), фармакоэкономикалық жүргізуде дәрілік заттарды тағайындаудың әртүрлі емдік және профилактикалық режимдерінің құнын көптеген зерттеулер.	Қазақстан Республикасының денсаулық сақтау саласындағы заңнамасын білуіне сүйене отырып, медициналық құжаттарды жүргізу бойынша білімі жоқ.	Қазақстан Республикасының денсаулық сақтау саласындағы заңнамасын білуге негізделген медициналық құжаттарды жүргізу бойынша білімін көрсетеді.	Қазақстан Республикасының денсаулық сақтау саласындағы заңнамасын білуге негізделген медициналық құжаттарды жүргізу бойынша білімін көрсетеді.	Әртүрлі емдік және профилактикалық дәрілік схемалардың фармакоэкономикалық құнын зерттеуде білімін көрсетеді.
ОН5	Дәлелді медицина негіздерімен дәрілік заттарды ұтымды	1. Фармакокинетика және дәрілік заттарды таңдауда	Фармакокинетика және фармакодинамика туралы білімді ескере отырып,	Фармакодинамика және фармакокинетика, фармакогенетика,	1. Дәрілік заттардың жанама әсерлерінің даму қаупін болжау, олар пайда болған кезде алдын алу және түзету әдістері туралы білімін көрсетеді. 2. Ауруларды диагностикалау мен емдеудің

	пайдалану саласындағы дәлелдерді тұжырымдау және мәселелерді шешуде білімін көрсетеді, дәрілік заттардың ықтимал өзара әрекеттесуін бағалайды.	білімін көрсетпейді. фармакодинамика, 2. Дәрілік заттардың өзара әрекеттесуі туралы, дәрілік жанама реакциялар туралы білімдері жоқ.	мүмкін болатын дәрілік өзара әрекеттесулерді бағалауда білімін көрсетеді.	фармакоэкономика, дәрілік заттардың өзара әрекеттесулері, жағымсыз дәрілік реакциялар туралы білімдерін ескере отырып, ең тиімді және қауіпсіз дәрілік заттарды немесе олардың комбинацияларын таңдау әдістемесі бойынша білімін көрсетеді.	клиникалық хаттамаларын басшылыққа ала отырып, дәрілік заттарды ұтымды пайдалану мәселелерін шешуде дәлелдер құруда білімін көрсетеді.
ОН6	Дәлелді медицинаның халықаралық дерекқорында дәрілік деректер туралы ақпаратты қалай іздеу және түсіндіру туралы білімін көрсетеді. Тиісті клиникалық тәжірибенұсқаулары туралы білімін көрсетеді (GCP).	Дәрілік заттар бойынша анықтамалық базаларда жұмыс істеу дағдысы жоқ.	Дәрілік заттардың анықтамалық базаларында ақпараттық іздестіру жүргізу білімін көрсетеді.	Дәлелді медицина қағидаттары негізінде дәрілік заттардың халықаралық деректер базасын ақпараттық іздеу және интерпретациялауды жүргізу білімін көрсетеді.	1. Дәлелді медицина принциптеріне негізделген халықаралық дәрілік деректер базасында ақпаратты іздеу және түсіндіру бойынша білімін көрсетеді. 2. Тиісті клиникалық тәжірибенің ережелерімен (GCP) танысқан.

Тәжірибелік сабақтың бағалау парағы

Бақылау түрі	Бағасы	Бағалау критериілері
Ауызша жауап	өте жақсы А (4,0; 95-100%); А- (3,67; 90-94%); бағаларына сәйкес келеді.	Бұл бағалар, егер студент ешқандай да қателіктер, дәлсіздіктер жібермесе қойылады. Игерілетін пән бойынша теорияда концепцияда және бағыттарда ориентирлене біледі, басқа пәндердің ғылыми жетістіктерін қолданады.

жақсы B+ (3,33; 85-89%) B (3,0; 80-84%) B- (2,67; 75-79%) C+ (2,33; 70-74%) бағаларына сәйкес келеді	Бұл бағалар, егер студент жауап барысында қатаң қателер жібермесе, студенттің өзімен жөнделінген ұстанымсыз дәлсіздіктер немесе ұстанымды қателіктер жіберсе, оқытушының көмегімен бағдарламалы материалды жүйелей білсе қойылады
қанағаттанарлық C (2,0; 65-69%) C- (1,67; 60-64%) D+ (1,33; 55-59%) D- (1,0; 50-54%) бағаларына сәйкес келеді	Бұл бағалар, егер студент жауап бергенде дәлсіздіктер мен ұстанымсыз қателер жіберсе, оқытушымен көрсетілген оқу әдебиетімен шектелсе, материалды жүйелеуде үлкен қиындықтарды сезінсе қойылады.
қанағаттанарлықсыз FX (0.5; 25-49%) F (0; 0-24%) бағасына сәйкес келеді	Бұл бағалар, егер студент жауап бергенде ұстанымды қателер жіберсе, сабақтың тақырыбы бойынша негізгі әдебиеттерді өңдемесе, пәннің ғылыми терминологиясын қолдана білмесе, қатаң стилистикалық және логикалық қателермен жауап бергенде қойылады

Бақылаутүрі	Бағасы	Бағалау критериилері
Ситуациялық септерді шешу	Өте жақсы A (4,0; 95-100%); A- (3,67; 90-94%);	Жұмысқа белсенді қатысты, бұл кезде ерекше ойлау қабілетін танытты, материалды терең меңгергенін көрсетті, талқылау кезінде басқа пәндердің ғылыми жетістіктерін қолданды
	жақсы B+ (3,33; 85-89%) B (3,0; 80-84%) B- (2,67; 75-79%) C+ (2,33; 70-74%)	Жұмысқа белсенді қатысты, материалдық білімін көрсетті, студенттің өзімен жөнделінген ұстанымсыз қателіктер немесе ұстанымды қателер жіберді
	Қанағаттанарлық C (2,0; 65-69%) C- (1,67; 60-64%) D+ (1,33; 55-59%) D- (1,0; 50-54%)	Топтың жұмысында пассивті болды, әлсіз және ұстанымсыз қателер жіберді, материалды жүйелеуде үлкен қиындықтар сезінді
	Қанағаттанарлықсыз FX (0.5; 25-49%) F (0; 0-24%) бағасына сәйкес келеді	Оқытушының сұрақтарына жауап бере отырып, топтың жұмысына қатысқан жоқ, ұстанымсыз қателер мен дәлсіздіктер жіберді, жауап бергенде ғылыми терминологияны қолданбады.

БӨЖ ге арналған бағалау парағы

Бақылау түрі	Бағасы	Бағалау критериилері
Тақырыптың презентациясы	өте жақсы A (4,0; 95-100%); A- (3,67; 90-94%);	Презентация белгіленген мерзімде өздігімен орындалды. 3-тен төмен емес әдеби тектер қолданылған. Слайдтар мазмұнды және тиімді. Қорғау кезінде автор тақырып бойынша терең білімдерін танытты. Талқылау уақытында сұрақтарға жауап бергенде қателер жібермейді.

ONȚŪSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы		044-41/16
Пәннің жұмыс бағдарламасы (Силлабус) «Дәрілік заттарды тиімді қолдану» білім беру бағдарламасы		26беттің 32 беті

Әріптік жүйедегі баға	Балдардың сандық баламасы	Пайыздық мазмұны	Дәстүрлі жүйе бойынша бағалау
-----------------------	---------------------------	------------------	-------------------------------

	жақсы B+ (3,33; 85-89%) B (3,0; 80-84%) B- (2,67; 75-79%) C+ (2,33; 70-74%)	Презентация белгіленген мерзімде өздігімен орындалды. 3-тен төмен емес әдеби тектер қолданылған. Слайдтар мазмұнды және тиімді. Қорғау кезінде автор тақырып бойынша жақсы білімдерін танытты. Өзі жөндей отырып, сұрақтарға жауап бергенде ұстанымсыз қателер жібереді.	
	қанағаттанарлық C (2,0; 65-69%) C- (1,67; 60-64%) D+ (1,33; 55-59%) D- (1,0; 50-54%)	Презентация белгіленген мерзімде өздігімен орындалды. 3-тен төмен емес әдеби тектер қолданылған. Слайдтар мазмұнсыз. Қорғау кезінде автор сұрақтарға жауап бергенде ұстанымды қателер жібереді.	
	қанағаттанарлықсыз FX (0,5; 25-49%) F (0; 0-24%) бағасына сәйкес келеді	Презентация белгіленген уақытта тапсырылмады. 3-тен төмен әдеби тектер қолданылған. Слайдтар мазмұнсыз. Қорғау кезінде автор сұрақтарға жауап бергенде қатаң қателер жібереді. Өзінің материалында жетік білмейді.	

Аралық бақылау

Бақылау түрі	Бағасы	Бағалау критериилері
Тестілеу	өте жақсы A (4,0; 95-100%); A- (3,67; 90-94%);	Бұл баға, егер студент жауап бергенде ешбір қателер, дәлсіздіктер жібермесе қойылады. Игерілетін пән бойынша теорияда, концепцияда және бағыттарда дұрыс ойлай біледі және оларға дағдарысты баға береді, басқа пәндердің ғылыми жетістіктерін қолданады. Тест бойынша 86-100% дұрыс жауап.
	жақсы B+ (3,33; 85-89%) B (3,0; 80-84%) B- (2,67; 75-79%) C+ (2,33; 70-74%)	Бұл баға, егер студент жауап бергенде қатаң қателер жібермесе, студенттің өзімен жөнделінген ұстанымсыз дәлсіздіктер немесе ұстанымды қателер жіберілсе, оқытушының көмегімен бағдарламалық материалды жүйелей білсе, қойылады. Тест бойынша 75-85%-ы дұрыс жауап.
	қанағаттанарлық C (2,0; 65-69%) C- (1,67; 60-64%) D+ (1,33; 55-59%) D- (1,0; 50-54%)	Бұл баға, егер студент жауап бергенде дәлсіздіктер мен ұстанымсыз қателер жіберсе, тек оқытушымен көрсетілген оқу әдебиетімен шектелсе, материалды жүйелеуде үлкен қиындықтар сезінсе, қойылады. Тест бойынша 50-74%-ы дұрыс жауап.
	қанағаттанарлықсыз FX (0,5; 25-49%) F (0; 0-24%) бағасына сәйкес келеді	Бұл баға, егер студент жауап бергенде ұстанымды қателер жіберсе, сабақтың тақырыбы бойынша негізгі әдебиетте өңдемесе қойылады, пәннің ғылыми терминологиясын қолдана білмейді, дөрекі стилистикалық және логикалық қателермен жауап берді. Тест бойынша 50%-дан төмен дұрыс жауап.

Білімді бағалаудың көпбалдық жүйесі

A	4,0	95-100	Өте жақсы
A -	3,67	90-94	
B +	3,33	85-89	Жақсы
B	3,0	80-84	
B -	2,67	75-79	
C +	2,33	70-74	
C	2,0	65-69	Қанағаттанарлық
C -	1,67	60-64	
D+	1,33	55-59	
D-	1,0	50-54	
FX	0,5	25-49	Қанағаттанарлықсыз
F	0	0-24	

11. Оқу ресурстары	
Электрондық ресурстар, соның ішінде, бірақ онымен шектелмейді: мәліметтер базасы, анимациялық симуляторлар, кәсіби блогтар, веб-сайттар, басқа электронды анықтамалық материалдар (мысалы: видео, аудио, дайджест)	«Консультант студента» (издательство ГЭОТАР), который представляет полнотекстовый доступ к современной учебной литературе по всем дисциплинам. Ссылка для доступа: http://www.studmedlib.ru, ЛОГИН ibragim123, ПАРОЛЬ Libukma123 ОҚМА Репозиторийі http://lib.ukma.kz/repository/ Республикалық жоғары оқу орындары аралық электрондық кітапхана http://rmebrk.kz/ «Aknurpress» сандық кітапхана https://aknurpress.kz/login «Зан» нормативтік-құқықтық актілер базасы https://zan.kz/ru «Параграф Медицина» ақпараттық жүйесі https://online.zakon.kz/Medicine/ Thomson Reuters (Web of science) www.webofknowledge.com ScienceDirect http://www.sciencedirect.com/ Scopus https://www.scopus.com/
Электрондық оқулықтар	1. Аскорыту ағзалары ауруларының фармакотерапиясы. [Электронный ресурс]: Оқулық/ Керимбаева З. А., Орманов Н.Ж., Джакипбекова З.К., Орманов Т.Н. Шымкент, 2018ж. 2. Kharkevitch, D. A. Pharmacology [Электронный ресурс] :textbookformedicalstudents / D. A. Kharkevitch. - Электрон.текстовые дан. (83.9Мб). - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2017. - эл. опт. Диск 3. Фармакология [Электронный ресурс] :оқу құралы / ред. бас. Г. М. Пичхадзе = Фармакология : учебное пособие / под ред. Г. М. Пичхадзе. - Электрон.текстовые дан. (43.0Мб). - М. : "Литтерра", 2016. 4. Клинико-фармакологические подходы к периоперационной антитромботической терапии. Дюсембаева Н.К., 2016 https://aknurpress.kz/login 5. Курс лекций по фармакологии для студентов стоматологического факультета. Стикеева Р.Қ., Коранова Т.С. , 2014 https://aknurpress.kz/login 6. Айсина, Р.А., Орынтаева, М.Д. Фармакология с токсикологией к разделу рецептура: Методические указания. - Костанай: КГУ им. А. Байтұрсынова, 2012. http://rmebrk.kz/ 7. Гаевый, Михаил Дмитриевич Фармакология с рецептурой [Текст] : учебник / М. Д. Гаевый, Л. М. Гаевая. - 11-е изд., стер. - М. : ООО "Издательство "Кно Рус", 2016. http://elib.kaznu.kz

	8. Федюкович, Николай Иванович Фармакология [Текст] : учебник / Н. И. Федюкович, Э. Д. Рубан. - 10-е изд., доп. и перераб. - М.:Ростов-на-Дону : Феникс, 2013. http://elib.kaznu.kz 9. Калиева Ш.С. Клиникалық фармакология және ұтымды фармакотерапияның таңдамалы сұрақтары. Том 2 – Оқулық / Ш.С.Калиева, Н.А. Симохина, Б.Е.Тонкабаева. – Алматы: «Эверо» баспасы, 2020. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/2799/ 10. Орманов Н.Ж., Сырманова Н.Р., Орманова Л.Н.Жалпы рецептура. Жалпы фармакология-Алматы: Эверо, 2020. https://elib.kz/ru/search/read_book/743/ 11. Стикеева Р.К. Фармакология – 1 - учебное пособие. - Р.К.Стикеева.- Алматы:Эверо, 2020. https://elib.kz/ru/search/read_book/2742/ 12. Стикеева Р.Қ. Фармакология-I (жалпы медицина факультеттерінің студенттеріне арналған).- оқу құралы.- Стикеева Р.Қ. – АлматыЭверо.- 2020. https://elib.kz/ru/search/read_book/2741/ 13. Орманов Н.Ж., Орманова Л.Н. Фармакология-1. Алматы. «Эверо» ЖШС. 2020. https://elib.kz/ru/search/read_book/735/ 14. Орманов Н.Ж., Орманова Л.Н. Фармакология-2. «Эверо» ЖШС. Алматы, 2020. https://elib.kz/ru/search/read_book/736/
Зертханалық физикалық ресурстар	
Арнайы бағдарламалар	
Журналдар (электронды журналдар)	
Әдебиет	Негізгі: 1. Фармакология :оқу құралы = Фармакология : учебное пособие / Г. М. Пичхадзе [т.б.]. - М. : "Литтерра", 2016. - 504 бет 2. Katzung, Bertram G. Basic and Clinical Pharmacology [Text] : textbook / Katzung Bertram G. - 14 nd ed. - [S. l.] : McGraw-Hill education, 2018. - 1250 p. 3. Goodman and Gilman's, A. The Pharmacological Basis of Therapeutics [Text] : textbook / Goodman & Gilman's A. ; editor L. L. Brunton . - 13 nd ed. - New York : McGraw-Hill Education, 2018. - 1419 p. 4. Essentials of Medical Pharmacology : textbook / KD Tripathi MD. - 8 th ed. - [s. l.] : Jaypee Brothers Medical Publishers, 2019. - 1064 p. 5. Стикеева, Р. Қ. Фармакология-1: оқуқұралы / Р. Қ. Стикеева. - Алматы :Эверо, 2016. - 148 бет.с. 6. Харкевич, Д. А. Основы фармакологии: учебник. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2015. - 720 с. 7. Аляутдин, Р. Н. Фармакология : учебник. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 704 с. : 8. Харкевич, Д. А. Фармакология :оқулық. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 784 бет. 9. Рахимов, Қ. Д. Фармакология :оқуқұралы. - Алматы : ЖШС "Жания-Полиграф", 2014. - 554 бет.с. 10. Орманов, Н. Ж. Фармакология. 1-кітап :оқулық / Н. Ж. Орманов, Л. Н. Орманова. - Алматы :Эверо, 2013. - 656 бет.с. 11. Орманов, Н. Ж. Фармакология. 2-кітап :оқулық / Н. Ж. Орманов, Л. Н. Орманова. - Алматы :Эверо, 2013. - 512 бет.с. 12. Фармакология : учебник / под ред. Р. Н. Аляутдина. - М. : ГЭОТАР - Медиа,

2013. - 832 +эл.

Қосымша:

1. Фармакология :нұсқаулық = Фармакология : руководство / Г. М. Пичхадзе [т.б.]. - М. : "Литтерра", 2017. - 640 бет с.
2. Машковский М.Д. Лекарственные средства. 16.-е издание. перераб., доп. и испр. М. Новая волна. 2017. – 1216 с.
3. Дәнекер ұлпалар ауруларының фармакотерапиясы: оқулық / З. А. Керимбаева [ж.б.]. - Алматы :Эверо, 2016. - 184 б. с.
4. Микробқа қарсы дәрілердің фармакологиясы: оқу құралы /Т. А. Муминов [ж/б.]; қаз. тіл. ауд. Н. М. Малдыбаева.- Алматы : Литер Принт. Казахстан, 2016.-552 бет. с.
5. Фармакология антимикробных средств : учеб.пособие / Т. А. Муминов. - Алматы : Литер Принт. Казахстан, 2016.
6. Фармакология:руководство к лабораторным занятиям : учеб. пособие / под ред. Д. А. Харкевича. - 6-е изд., испр. и доп. ; Рек. учебно-методическим объединением по мед. и фарм. образованию вузов России. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 512 с.
7. Рахимов, Қ. Д. Фитофармакология. Фармакология - Тезаурус. : оқу құралы = Фитофармакология. Фармакология -Тезаурус : учеб. пособие. - Алматы : ЖШС "Жания-Полиграф", 2015. - 528 с.
8. Фармакология негіздері және рецептурасы : оқулық / М. З. Шайдаров [ж/б.]. - Астана :Ақнұр, 2014. - 398 бет. с.
9. Основы фармакологии с рецептурой : учебник / М. З. Шайдаров [и др.]. - Астана :Ақнұр, 2014. - 406 с.
10. Жаугашева, С. К. Фармакологический глоссарий/ С. К. Жаугашева, Н. Т. Дилдабекова, Рашид. Саджид =
11. Фармакологиялық глоссарий / сөздік = PHARMACOLOGIC GLOSSARY : соварь. - 2-е изд ; Утв. и рек. к изд. Ученым советом КГМУ. - Алматы : Эверо, 2013. - 132 с.
12. Аскорыту ағзалары ауруларының фармакотерапиясы.: оқу құралы/ Н.Ж. Орманов, Г.Ж. Садырханова. 2013.
13. Тыныс алу жолдары ағзалары ауруларының фармакотерапиясы.: оқу құралы/ Н.Ж. Орманов. 2013.
14. Орманов, Н. Ж. Жалпы рецептура. Жалпы фармакология : оқуқұралы .- Шымкент : "RISO", 2013. - 76 бет.с.
15. Орманов , Н. Ж. Фармакологический справочник лекарственных препаратов (классификация, номенклатура, механизм действия и показания к применению) : учеб.-методическое пособие /ЮКГФА. - ; Утв. на ученом Совете ЮКГФА. - Алматы :Эверо, 2013. - 138 с.
16. Орманов, Н. Ж. Жалпы рецептура. Жалпы фармакология : оқу құралы / Н. Ж. Орманов, Н. Р. Сырманова, Л. Н. Орманова; ҚР денсаулық сақтау министрлігі; ОҚММА. - Алматы:Эверо, 2012. - 102 бет.с.
17. Орманов, Н. Ж. Фармакотерапия. 1-кітап :оқулық / Н. Ж. Орманов, Л. Н. Орманова. – Шымкент : ЮКГФА, 2012.
18. Орманов, Н. Ж. Фармакотерапия. II-кітап: оқулық / Н. Ж. Орманов, Л. Н. Орманова. - Шымкент : ОҚМФА, 2012.

12. Политика дисциплины

1. Практикалық сабақтарда белсенді болу;
2. Топта жұмыс жасай білу;
3. Алдағы дәріс тақырыбы туралы білу, дәріс туралы кері байланысқа дайын болу;
4. Дәрістер, практикалық сабақтар мен ОБӨЖ және БӨЖ сабақтарының кестесіне сәйкес күн сайын тапсырмаларды орындауы қажет;

5. Сабақта белсенділік танытпаған және тапсырманы орындамаған жағдайда, жаза шаралары қолданылады және практикалық сабақ бойынша балл төмендейді;

6. Пікірталастарға қатысу, жеке және топтық тапсырмаларды орындау, зерттеулер жүргізу және басқа ресурстарды орындау;

7. Сабақтарды себепсіз жібермеу;

8. Сыртқы түрі ұқыпты болу керек;

9. Практикалық сабақтарда белсенді болу;

10. Сабаққа кешікпеу;

11. Жұмыс орнын таза ұстау.

Әр қатыспаған дәріс үшін аралық бақылаудың бағасы 1 баллға төмендейді, әр жіберілген ОБӨЖ сабағы үшін БӨЖ бағасы 2 баллға төмендейді. Емтиханға жіберілу рейтингі практикалық сабақтың орташа баллынан, БӨЖ, аралық бақылаудан тұрады. Пән бойынша емтиханға жіберудің қорытынды рейтингі кемінде 50 баллды (60%) құрауы керек.

13. Академияның моральдық-этикалық құндылықтарына негізделген академиялық саясат

Студенттердің жазбаша, емтиханға жауап беру кезінде, зерттеу барысында, өз ұстанымын білдіруде, оқытушылармен, студенттермен және әкімшілікпен қарым-қатынаста адалдығын білдіру, академиялық адалдық принциптері мен мәдениетінің маңыздылығын түсіну.

Қорытынды баға (100%) = жіберу рейтингі (60%) + қорытынды бақылау (40%)

Жіберу рейтингі (60%) = межелік бақылаулардың орташа бағасы (20%) + ағымдық бақылаудың орташа бағасы (40%)

Аралық бақылаулардың орташа бағасы = аралық бақылау 1 + аралық бақылау 2

Ағымдағы бақылаудың орташа бағасы = БӨЖ бойынша орташа бағаны есепке ала отырып ағымдағы бағалардың орта арифметикалық сомасы

Қорытынды баға (100%) = АБ ор x 0,2 + Ағ ор x 0,4 + ҚР x 0,4

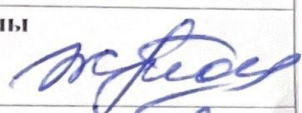
АБ ор - аралық бақылаудың орташа бағасы

Ағ ор - ағымдағы бақылаудың орташа бағасы

ҚР - қорытынды бақылау бағасы

Студенттің оқу пәнін меңгеру деңгейі халықаралық практикада қабылданған сандық эквиваленті бар әріптік жүйеге (оң бағалар, кему шамасына қарай "А"-дан "D" - ге дейін және

"қанағаттанарлықсыз" - "FX", "F") және дәстүрлі жүйе бойынша бағаларға сәйкес келетін 100 балдық шкала бойынша бағаланады.

14.	Бекіту және қайта қарау		
Кафедрада бекітілген күні: 15.05.2023	Хаттама № 10	Кафедра меңгерушісі ТАЖ Токсанбаева Ж.С.	Қолы
ББК мақұлдаған күні: 15.06.2023	Хаттама № 11	ББК төрағасының ТАЖ Токсанбаева Ж.С.	Қолы